

רע"פ 1588/13 - עיסא סובחי נ' מדינת ישראל-עיריית ירושלים

רע"פ 1588/13 - עיסא סובחי נ' מדינת ישראל-עיריית ירושלים

רע"פ 1588/13

עיסא סובחי

נגד

מדינת ישראל-עיריית ירושלים

בית המשפט העליון

[11.03.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 31.1.2013, בע"פ 23371-12-12, שניתן על-

ידי כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן

בשם המבקש - עו"ד תמים גאבר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 31.1.2013, אשר ניתן על-ידי כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן, בע"פ 23371-12-12. במסגרת פסק הדין, דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המבקש על החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים, מיום 11.11.2012, אשר ניתנה על-ידי כב' השופטת ש' לארי בבלי, בעמ"ק 7540/2012.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 25.6.2012, תפסו מפקחי עיריית ירושלים, משאית מסוג וולוו, אשר מצויה בבעלותו של המבקש, בגין חשד לביצוע עבירה על חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד - 1984 (להלן: חוק שמירת הנקיון). זאת, לאחר שהמשאית נצפתה כאשר מתוכה הושלכה פסולת ברשות הרבים (להלן: האירוע). המפקחים ניאותו לשחרר את המשאית, עד למחרת אותו היום, למטרת תיקון תקר באחד מגלגליה, ואולם, במשך חודשיים ימים לא נמסרה המשאית לידי המפקחים, עד שלבסוף ביום 26.8.2012, נתפסה המשאית, בשנית.

להשלמת התמונה, נציין כי, ביום 26.8.2012, בעת הניסיון לתפיסת המשאית, סירב המבקש לעצור את נסיעתה, ורק לאחר התערבות משטרתית, נעצרה המשאית ונתפסה.

3. המבקש הגיש בקשה לשחרור המשאית לבית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים. בבקשה נטען, כי עובר ליום האירוע וכן במהלכו, המשאית, מושא הבקשה, הושכרה לחברת מגנזי תעשיות בע"מ, (להלן: חברת מגנזי) אשר הייתה המחליטה הבלבדית בדבר העבודות שבוצעו בעזרת המשאית, לרבות לעניין השלכת העפר, שבעקבותיה נתפסה המשאית. עוד נטען, כי לא המבקש הוא זה שנהג במשאית בזמן האירוע ולפיכך, אין הוא אחראי לעבירה שנעברה, לכאורה, באמצעות משאיתו. בנוסף, ציין המבקש, כי שלושה רכבים שכורים אחרים שנתפסו באותן נסיבות, שוחררו זה מכבר, כחודש טרם הוגשה בקשתו, כנגד הפקדת ערבות בנקאית בסך של 15,000 ₪. כמו-כן, רכב נוסף בבעלותה של חברת מגנזי, שוחרר אף הוא, לפי מיטב ידיעתו של המבקש, בערבות גבוהה יותר. לפיכך, לשיטת המבקש, לא הייתה עוד הצדקה להמשך תפיסת משאיתו.
- בתשובה לבקשה, טענה המשיבה, כי מחומר החקירה עולה, כי ישנן ראיות לכאורה לביצוע עבירה על חוק שמירת הנקיין, ומכאן כי תפיסת המשאית הייתה כדין. עוד נטען, כי למבקש עבר עשיר בביצוע עבירות סביבתיות, ולפיכך, אליבא דמשיבה: "במכלול נסיבות העניין, בשים לב לטיב העבירות, לנסיבות ביצוען, להתנהגותו של המבקש ולעברו החמור של המבקש, המשיבה סבורה כי בשלב זה לא ניתן להשיג את תכלית המשך התפיסה - מניעת הישנות העבירות וחילוט הרכב - אלא דרך המשך תפיסת הרכב בידי המשיבה".
4. בית המשפט לעניינים מקומיים, הורה על שחרור המשאית בתנאי שתפקד ערבות צד ג' בגובה של 100,000 ₪, ובתנאי שהמבקש יפקיד סכום של 60,000 ₪. נוסף על כך, נקבע בהחלטה כי: "התנהלותו של המבקש בתיק זה מצדיקה החמרה משמעותית לעומת יתר כלי הרכב שנתפסו. הטענה לפיה אין לו אחריות פלילית, איננה מעלה ואיננה מורידה, שכן מדובר בהליך מנהלי ובמשאית שנתפסה מבצעת עבירת שפיכה". המבקש ביכר שלא לשחרר המשאית, נוכח התנאים שקבע בית המשפט לעניינים מקומיים, לפעולה זו.
5. על החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים, ערער המבקש לבית המשפט המחוזי בירושלים. בערעורו, חזר המבקש על הטענות שהעלה במסגרת בקשתו לשחרור המשאית, ונוסף עליהן, טען, כי טעה בית משפט קמא, משפסק כי אחריותו הפלילית של המבקש "איננה מעלה ואיננה מורידה", מפני שהאחריות הפלילית הינה הבסיס להפעלת הסמכות המנהלית לתפיסת הרכב. כמו-כן, נטען, כי המשאית מוחזקת בידי המשיבה מזה כארבעה חודשים, וטרם הוגש כתב אישום בנדון. לבסוף, נטען כי בפרק הזמן שעבר מיום החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים ועד להגשת הערעור, שוחרר רכב נוסף על ארבעת הרכבים האמורים, לחזקת בעליו, רכב שאף הוא נתפס באירוע.
6. בית המשפט המחוזי קבע, כי למבקש אחריות לכאורה לעבירה, עקב בעלותו על המשאית. כמו-כן, נדרש בית המשפט לסוגית תפיסתה של המשאית, באומרו, כי "בהתחשב במהות העבירה, שפיכת פסולת בניין במקום אסור וזיהום הסביבה, אכן היה מקום לתפוס המשאית". באשר לתנאי שחרור המשאית, אשר נקבעו על-ידי בית משפט קמא, נפסק כי: "בהתחשב במהות העבירה ובכך שזו הפעם השלישית שנתפס רכב של המערער בעבירות דומות [...] אין הוא [תנאי השחרור שקבע בית משפט קמא - א.ש.] מצדיק התערבות של ערכאת הערעור". בהמשך לדברים אלו, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור.
- הבקשה

7. ביום 28.2.2013, הגיש המבקש, באמצעות בא-כוחו, עו"ד תמים גאבר, בקשת רשות ערעור, לבית-משפט זה. במסגרת הבקשה, חזר המבקש על עיקר טענותיו כפי שאלה נטענו בפני הערכאות הקודמות. את עיקר יהבו השליך המבקש על חומרת התנאים שנקבעו לשחרור המשאית שבבעלותו, בהשוואה לתנאים שנקבעו לשחרור הרכבים האחרים, אשר השתתפו באותו אירוע. החמרה זו, כך נטען בבקשה, מהווה "ענישה סלקטיבית".

דיון והכרעה

8. למקרא האמור בבקשה, נחה דעתי שאין עילה להיענות לה. בשיטת משפטנו, קנה לו שביתה הכלל לפיו, רשות ערעור לבית משפט זה שמורה אך ורק לאותם מקרים ייחודיים המעוררים סוגיה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית נכבדה, החורגת מעניינם של הצדדים הישירים לה, וכן, במקרים בהם מתקיים חשש ממשי מפני עיוות דין. אשר על כן, לא על נקלה תנתן למבקש רשות ערעור "בגלגול שלישי" (ראו, לעניין זה, רע"פ 1587/13 פלוני נ' מדינת ישראל (6.3.2013); רע"פ 1439/13 אליהו קשת נ' מדינת ישראל (4.3.2013); רע"פ 1056/13 נועם וינברג נ' מדינת ישראל (27.2.2013)). יתירה מזאת, עיון בבקשה, כמו גם בצרופותיה, מגלה כי תוכנה של הבקשה, הוא העתק, קרוב למושלם של הודעת הערעור, אשר הגיש המבקש, באמצעות בא כוחו, לבית המשפט המחוזי בירושלים. לפיכך, הגעתי לידי מסקנה כי לא זו בלבד שטענותיו של המבקש אינן ראויות להידון במסגרת דיון "בגלגול שלישי", בפני בית משפט זה, אלא שהעתקת הטענות, מלמדת כי מדובר, הלכה למעשה, בניסיון "למקצה שיפורים" במסגרת הליך נוסף של ערעור. זאת, כפי שקבעתי לא אחת, אין בידי לאפשר. בהקשר דומה ציינתי, כי:

"לא יעלה על הדעת, כי בקשת רשות ערעור תהא כר 'למקצה שיפורים' לבעל דין שאינו שבע רצון מהתוצאה אליה הגיעה ערכאת הערעור, תתעלם מהקריטריונים הנהוגים בשיטת משפטנו למתן רשות ערעור, ותהווה, הלכה למעשה, ערעור נוסף על הכרעתו של בית-המשפט המחוזי" (רע"פ 9019/12 חטיב נ' מדינת ישראל (17.12.2012); וראו גם, רע"פ 9480/12 אברמוביץ נ' מדינת ישראל (3.1.2012) 1439/13 אליהו קשת נ' מדינת ישראל (4.3.2013)) דברים אלה יפים גם לענייננו.

9. למעלה מן הנדרש, אבקש לייחד מספר מילים לגופה של בקשה. מעובדות האירוע עולה כי משאיתו של המבקש נתפסה, משנחשדה כי נעברה באמצעותה עבירה, לפי סעיף 13 (ג1א) (א) לחוק שמירת הנקיין. תפיסתו של חפץ בידי המשטרה, מחייבת הצבעה על מקור סמכות בחוק המאפשר פעולה זאת. מדיוניהן של הערכאות הקודמות, ואף שהדבר לא צוין בפועל, עולה, כי המשאית, אשר ממנה, כאמור, נצפתה השלכת פסולת בניין ברשות הרבים, נתפסה על ידי המשטרה בהתאם להוראות סעיף 32 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה), הקובע, בין היתר, כי: "רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה [...] עבירה".

בבש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל (12.3.06), פסקה 8, ציינה השופטת א' פרוקצ'יה כי: "שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת החפץ: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת חילוט; ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בבית המשפט" (וראו גם, בבש"פ 8353/09 פליקס מגלאניק נ' מדינת ישראל (26.11.2009); בבש"פ 9616/07 קירה קרביץ נ' מדינת ישראל (2.12.2007)). ברם, אין די בקיומה של אחת התכליות שלעיל, כשלעצמה, כדי להכשיר את התפיסה. על בית המשפט הדן בבקשה לשחרור חפץ, לשקול את הצורך בהמשך התפיסה, על מנת להגשים את תכליתה, ולאזן שיקול זה, אל מול הפגיעה בזכות קניינו של הנפגע (ראו, רע"פ 5769/12 תמר מזרחי נ' מדינת ישראל (20.8.2012); בבש"פ 9469/09 מלאק זיאדנה נ' מדינת ישראל (30.11.2009); בבש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (2) 464 (2000)). במקרה דנן, בית המשפט המחוזי, אכן נדרש, כך עולה בין השיטין, לסוגית האיזון הראוי בין תכליות התפיסה, בענייננו, היינו: מניעת הישנות העבירות והבטחת האפשרות לחילוט עתידי של המשאית, במידה שיוגש כתב אישום, לבין הפגיעה בזכות הקניין של המבקש, המתבטאת בהמשך תפיסת משאיתו. בהתחשב בעברו של המבקש, ובנסיבות החמורות בהן אירעה התפיסה, נמצא כי האיזון שנקבע על-ידי בית המשפט לעניינים מקומיים, ואשר אושר בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, הינו מידתי ונראה כי אין מקום להתערבות בהכרעה זו.

10. עוד איני מוצא לקבל את טענת המבקש, כי תפיסת משאיתו מהווה "ענישה סלקטיבית". המבקש סומך את טענתו זו, על שחרורו, בתנאים מקלים יותר, של ארבעה רכבים אחרים שהשתתפו באירוע, ולפיכך, לדידו, במקרה דנן, הופר עקרון השוויון. דא עקא, שהמבקש לא דק פורתא בטענותיו, שהרי בעניינו שלו, ישנו גם ישנו שוני מהותי המבדיל את נסיבות תפיסת משאיתו, מנסיבות תפיסת יתר הרכבים באותו אירוע. כוונתי היא לעובדה כי נגד המבקש מנוהלים שני הליכים פליליים, בגין הובלת פסולת בניה במשאיות ללא רישיון עסק כחוק, כפי שציינה המשיבה בתגובתה לבקשה לשחרור התפוס; לעובדה, כי בעת הניסיון לתפיסת המשאית, מושא בקשה זו, המבקש, עצמו, סירב לעצור את נסיעתה, והיה צורך בסיוע משטרתי כדי להשלים את תפיסתה; ולכך כי שתי משאיות אחרות, אשר בבעלות המבקש, נתפסו בעבר בגין ביצוע עבירות דומות. לעניין זה, טענה המשיבה בתגובתה לבקשה לשחרור התפוס, כי במסגרת הליך התפיסה של אחת מאותן משאיות, ניסה המבקש לברוח, ממש כפי התנהלותו בנסיבות תפיסת משאיתו דכאן, ותפיסת המשאית התאפשרה רק כעבור כשבועיים ימים, כשלאחר מכאן הוגש נגד המבקש כתב אישום.

אם כן, לא "ענישה סלקטיבית", היא שעומדת בבסיס הפער בין תנאי שחרור משאיתו של המבקש, לבין תנאי השחרור של יתר הרכבים אשר נכחו באירוע, אלא התנהלות בעייתית, חוזרת ונשנית, מצידו של המבקש, ובעניין זה, אין לו להלין אלא על עצמו.

11. לפיכך, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, והנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

ניתנה היום, כ"ט באדר התשע"ג (11.3.2013).